

Alman İslam Konferansı'nın Konusu Olarak Hayır İşleri

10 Kasım 2015 tarihinde Berlin'de Gerçekleştirilen AİK Yönetim Komisyonu Toplantısının Sonuçları

1. AİK'nin Belirlediği Genel Hedefler ve Güncel Çalışma Programı

Federal hükümet, Alman İslam Konferansı (AİK) sayesinde devlet (federal hükümet, eyaletler, belediyeler) ve Almanya'daki İslami organizasyonlar ya da dini topluluklar 1 arasındaki diyalogu sağlam ve sürdürülebilir bir temele oturttu.

Diyaloğun hedefi, Almanya'daki Müslüman nüfusun toplumsal ve din hukuku açısından daha iyi bir katılımında bulunmasını sağlamaktır. Müslümanların yanı sıra İslami organizasyonların Almanya'daki dini, kültürel ve toplumsal hayata mevcut katılımının daha güçlü bir şekilde takdir edilmesi ve devlet ve İslami organizasyonlar arasındaki ilişkilerin dostça geliştirilmesi isteniyor.

Din dersi, ilahiyat ve din görevlilerinin ya da dini personelin mesleki ve meslek içi eğitimi örneklerinin gösterdiği gibi, AİK bu yolla önemli bir siyasi ve toplumsal etki yapmaktadır.

İçinde bulunduğumuz yasama döneminde AİK iki yeni çalışma alanı açıyor: Toplumsal katılım konusu olarak hayır işlerinin yanı sıra din hukuku açısından katılımın konusu olarak dini danışmanlık. Bunun temelini, 24 Mart 2014 tarihli çalışma programı oluşturuyor.

2. AİK'nin Ağırlıklı Konu "Hayır İşleri" ile İlgili Sonuçları

Hayır işleri, devletin dini topluluklarla da yaptığı işbirliğinin merkezi konularından biridir. Müslümanlar Almanya'nın yerlileri haline geldiler. Bu insanlar bu ülkenin bir parçası. Bu nedenle toplumsal katılımında bulunmaları hem istenen, hem de doğal bir durumdur. Destekleme ve seçim özgürlüğü özgür hayır işlerinin temel ilkeleridir. Örneğin dini ya da ideolojik hayır kurumları olduğu gibi, Müslümanların da hayır işlerini dini görüşlerine göre organize etme hakları vardır. Devlet ve toplumun görevi, Almanya'da İslami özel hayır kurumlarının hayır işlerine yapıcı ve dostça eşlik etmektir.

İslami hayır işi kurumları tüm insanlara açıktır ve bu yolla uyumu teşvik eder. Bu sayede toplumsal birliğe katkıda bulunurlar. Bu bağlamda, İslami hayır işi düzenleyicilerinin, özellikle İslami cemaatlerin şimdiye kadar yaptığı, çoğunlukla gönüllü çalışmalar daha fazla takdir edilmelidir.

Federal düzeyde, bir çatı birliği anlamında bir ya da daha fazla İslami hayır işi derneğinin kurulmasıyla ilgili tartışma henüz sonuçlanmadı. İslami düzenleyiciler ya da çatı dernekleri, bu soruya daha sonraki bir tarihte kendi başlarına karar verecek. Bir (ya da daha fazla İslami hayır işi derneğinin kurulması, İslami çatı derneklerinin uzun vadeli bir hedefidir. AİK buna yapıcı olarak eşlik edecek.

Müslüman ağırlıklı ülkelerden gelen göçmen ve mülteci sayılarının artışından yola çıkıldığında, Müslümanlar için dine duyarlı sosyal hizmetlere duyulan ihtiyacın gelecekte daha fazla artacağı varsayılabilir. Müslümanlar tarafından desteklenen hayır işi kurumları burada yeni göç eden Müslümanların uyum sağlamasına ciddi bir katkıda bulunabilir. Var olan potansiyel kullanılmalı ve geliştirilmelidir.

AİK, Almanya'daki Müslümanların hayatı açısından son derece önemli olan çocuklara ve gençlere yönelik yardımın yanı sıra yaşlılara yardım ve yaşlı bakımı örneğinde Özellikle kültürel ve dini açıdan hassas hayır işi hizmetlerinin özellikle Müslümanlar açısından nasıl iyileştirilebileceği sorununu ele aldı.

Bu bağlamda, özel hayır işi kurumlarının mevcut düzenleyicilerin sunduğu kültürel ve dini açıdan hassas seçeneklerin geliştirilmesinin ve Almanya'da İslami hayır işlerinin kurumsallaştırılmasının, birbirini dışlayan değil, tamamlayan süreçler olduğunu söylemek gerekiyor. Bunlar işbirlikleri için geniş bir hareket alanı sunuyor.

2.1. Eylem Alanları

AİK, çocuklara ve gençlere yönelik yardımın yanı sıra yaşlılara yönelik yardım ve yaşlı bakımı alanlarında Müslüman düzenleyicileri desteklemek ya da mevcut seçeneklerin tanınma ya da kabul görme oranını - örneğin özel hayır işleri yapan altı çatı derneğinin organize olduğu Serbest Hayır İşleri Federal Çalışma Birliği (BAGFW) derneklerinin kültürler arası açılımı çerçevesinde - iyileştirmek için bununla ilgili olarak eylem alanlarını somutlaştırdı.

Burada aşağıdaki eylem alanları söz konusudur:

o Takdir ve Önyargıların Ortadan Kaldırılması

İslami çatı derneklerinin ve cemaatlerinin şimdiye kadar hayata geçirdiği, çoğunlukla gönüllü sosyal çalışmalarının takdir edilmesinin yanı sıra sosyal hizmetlerin ve kurumların genel olarak tüm halk grupları için kültürler arası açılımının öneminin takdir edilmesi. İslami sosyal kurumlara karşı önyargıların ortadan kaldırılması; aynı zamanda İslami çatı derneklerinin ve cemaatlerinin sosyal seçenekleriyle ilgili imajının düzeltilmesi.

o Bilgilendirme ve Danışmanlık

İslami çatı dernekleri ve cemaatleri içinde hayır işlerinin teşvikleri, hizmetleri, seçenekleri, yapıları ve idari süreçleriyle ilgili bilgilendirmenin/danışmanlığın geliştirilmesi. Yerel ve eyalet, federasyon ve Avrupa düzeyindeki, ilgili (duruma göre hedef kitleye özel) programlar ve projelerle ilgili bilgilendirmenin/danışmanlığın kontrolü ve gerekirse geliştirilmesi.

- **İşbirliği ve Katılım**

Var olan İslami düzenleyicilerin hayır işi yapılarına dahil edilmesi yoluyla katılım olanaklarının kontrol edilmesi ve gerekirse geliştirilmesi (örneğin çocuk ve gençlik dernekleri, gençlere yönelik yardım komisyonları, yaşlılara yönelik ağlar vs.) İslami çatı dernekleri ve özellikle BAGFW'ye üye derneklerin yanı sıra belediyeler arasındaki işbirliğinin, mevcut hayır işi seçeneklerinin Müslümanlar arasındaki kabul oranının iyileştirilmesi amacıyla geliştirilmesi.

- **Onursal Çalışma, Profesyonel Çalışma, Yeterlilik**

İslami kurumların onursal ve profesyonel personelinin kontrolü ve gerekirse yeterliliğinin/profesyonelleşmesinin desteklenmesi (mesleki açıdan ve özellikle gönüllü hizmetler ve koçluk ya da akıl hocalığı projeleri yoluyla organizasyon kapasiteleri yönünden).

- **Finansman**

Tüm federal düzeylerdeki programlar ve projeler çerçevesinde yurttaş çalışmalarını destekleme olanaklarının araştırılması. Belli alanlarda model projeleri teşvik etme olanaklarının (doğrudan etki etmelerini de sağlamak için) araştırılması.

2.2. Eylem Alanlarında Formüle Edilen Hedeflerin Hayata Geçirilmesiyle İlgili Tavsiyeler ve Önlemler

Eylem alanlarında formüle edilen hedefler hayata geçirilmeye başlandı. 13/14 Ocak 2015'te, Berlin'de düzenlenen halka açık "AİK'nin Konusu Olarak Hayır İşleri" toplantısı bir ilk çıkış noktası oluşturdu. Açılışı Federal İçişleri Bakanı Dr. Thomas de Maizière ve Federal Aile Bakanı Manuela Schwesig'in yanı sıra (AİK'ye katılan İslami çatı derneklerini vekaleten katılan) VIKZ'in diyalog görevlisi Erol Pürlü birlikte yaptı. Toplantı, tüm Almanya'da sosyal çalışmalar yapan İslami organizasyonlardan, hayır derneklerinden, federal idarelerden, eyaletlerden ve belediyelerden ve bilim alanından kişileri ve uzmanları bir araya getirdi. Konuşmacılar davetli 150 konukla çocuklara ve gençlere yönelik yardımın yanı sıra yaşlılara yönelik yardımla ilgili sorunları Almanya'da Müslümanların yaşamı açısından tartıştı.

Takdir ve Önyargıların Ortadan Kaldırılması Eylem Alanı

İslami düzenleyicilerin sosyal seçeneklerinin takdir edilmesinin ve bunlara yönelik önyargıların ortadan kaldırılmasının temel önkoşullarından biri, Almanya'nın tamamı için geçerli olan bilimsel bulguların varlığıdır. Şimdiye kadar bunlar elimizde bulunmuyordu. Bu boşluk şimdi AİK tarafından dolduruluyor. AİK'YE katılan İslami çatı derneklerinin etkin katılımıyla yaklaşık 900 İslami cemaatte Türkiye Araştırmaları ve Uyum Araştırması Merkezi tarafından anketler yapıldı. Bu anketin hedefi, AİK'nin dini organizasyonlarında sosyal hizmetlerin verilmesiyle ilgili seçenekler ve yapılar hakkında güvenilir, deneysel bir temel elde etmektir. AİK'nin belirlenen ağırlıklı konularına uygun olarak burada özellikle çocuklara ve gençlere yönelik yardımın yanı sıra yaşlılara yönelik yardım konuları ele alınıyordu.

Anketin sonucunda, sosyal hizmetlerin cemaatlerin önemli bir faaliyet segmenti olduğu ve özellikle uzun vadeli çalışan onursal görevliler tarafından üstlenildiği ortaya çıkıyor. Genel olarak, Almanya'daki Müslüman cemaatlerin ve derneklerinin çocuklar, gençler ve yaşlılar için en az 6.000 devamlı hizmet seçeneği sunduğu ve bu sayının aslında daha da yüksek olduğu, çünkü eldeki araştırmanın tüm cemaatleri kapsamadığı varsayılabilir. Cemaatlerde ve derneklerde bu hizmetlerin verilmesine en az 10.000 onursal ve en az 900 profesyonel çalışan katılıyor. Bu seçeneklerden en az 150.000 insan yararlanıyor. İslami cemaatlerin genelde onursal olarak yapılan bu toplumsal çalışması, henüz çok az fark ediliyor ve daha güçlü bir şekilde takdir edilmesi gerekiyor.

AİK'nin ortaya koyduğu bu durum tespiti ayrıca, mevcut faaliyetleri Almanya'daki hayır işleri için büyük bir potansiyel olarak görülmesi gereken İslami düzenleyiciler tarafından toplum yararına yapılan hayır işlerinin geliştirilmesi için önemli bir temel oluşturuyor. Bu örneğin söz konusu faaliyetlerin çok da temelden oluşturulmasının gerekmediği, cemaatlerde ve derneklerde yeterlilik kazandırılmasının ve profesyonelleşmenin öncelikli olması gerektiği anlamına geliyor.

AİK bu bağlamda, "Hayır işi ÇG'de" işbirliği yapan İslami derneklerin 2016'nın ilkbaharına kadar, eldeki durum tespitini İslami düzenleyicilerin sosyal seçeneklerinin içeriklerinin (nitel) tarifiyle tamamlayacak olan yeni bir yayın hazırlayacak olmasını memnuniyetle karşılıyor. AİK bu sürece bundan sonra da destekleyici bir şekilde refakat edecek.

Paralel olarak Almanya'daki Müslümanlar tarafından Müslümanlara sunulan sosyal hizmetler hakkında bir fikir edinmek için BAGFW üyesi derneklerin yanı sıra belediyelerde de tamamlayıcı anketler yapıldı ve AİK tarafından yayınlandı. AİK'nin çalışma programı uyarınca ağırlık noktasını çocukların ve gençlerin yanı sıra yaşlılara yönelik hizmetler oluşturuyordu. Anketlerin sonuçları, mevcut kurumların kültürler arası açılımı için, yeni hedef kitlelere ve kullanıcılara açılmak amacıyla çeşitli çabalar gösterildiğini ve gösterilmeye devam ettiğini gösteriyor.

Bilimsel durum tespiti ve tamamlayıcı anketler önemli bir temel oluşturuyor ama aynı zamanda bunlar yalnızca bir başlangıç teşkil ediyor. Yapılması gereken, bu temel üzerinde AİK altında toplanan organizasyonlarının ve başka aktörlerin (örneğin medyanın) gelecekte de etkin olarak mevcut çalışmaların takdir edilmesine ve Almanya'da İslami hayır işlerinin kurumsallaşmasına katkıda bulunmasıdır.

Eylem Alanı Bilgilendirme ve Danışmanlık

AİK içindeki görüşmeler, İslami çatı derneklerinin sistem ve özel hayır işi hizmetleri hakkındaki bilgilerini geliştirmeleri ve kendi sosyal hizmetlerini buna entegre etmeleri için büyük bir bilgilendirme ve danışma ihtiyacı içinde olduğunu gösterdi. Öte yandan hayır işi dernekleri ve yetkili kamu kurumları da İslami derneklerin şimdiye kadarki faaliyetleri hakkında neredeyse hiçbir şey bilmiyor. Buradan her iki taraf içinde bilgilendirme seçeneklerini geliştirme görevi ortaya çıkıyor.

İslami organizasyonların bilgilendirme ürünleri hazırlanmadan önce sürece dahil edilmesi yoluyla seçenekler geliştirilebilir. Müslümanlar, devlet kurumlarıyla örneğin diyalog forumlarında düzenli olarak bağlantıda kaldıklarında ya da Müslüman düzenleyiciler dernekler üstü kuruluşlara üye olduğunda da

ihtiyaçlarını çok iyi vurgulayabilir. Hayır kurumlarındaki personelin eğitimi de Müslümanların zel istekleri hakkında daha iyi bir bilinç kazanmaya katkıda bulunabilir.

Hayır dernekleri Müslümanlar için hayır işi konusuyla ilgili tartişmayı organizasyonlarının kültürler arası aılıminin bir parçası olarak görüyor. Bu hedefe kendileri uzun zamandır yöneldiler ve gelecekte de çok sayıda önlemlerle bu yönde ilerleyecekler. řu anda rneğin "Kültüre Duyarlı Yaşlılara Yardım Forumu" tarafından, BAGFW yesi derneklerde, Almanya'nın tamamında kültüre duyarlı bir yaşlı yardımının hayata geçirilmesini desteklemek için bir kılavuz hazırlanıyor. Aynı zamanda çok sayıda toplantıda, hayır işi alanında dinler arası konuların anlamıyla ilgili yoğun bir tartişma sürüyor.

Federal hükümet ve eyaletlerin yanı sıra BAGFW yesi dernekler, seçeneklerini Almanya'daki tüm yurttaşlara tanıtmak için, aralarında Türkçe ve Arapçanın da olduğu birçok yabancı dilde önemli broşürler ve bildiriler yayınlıyor. Federal Sağlık bakanlığı (BMG) řu anda bakım sigortasıyla ilgili yabancı dillerde başka yayınların yanı sıra Federal Sağlık Eğitimi Merkezi'yle işbirliği içinde "G ve Sağlık" adlı internet portalını hazırlıyor. BMG, zel olarak göçmenler için tasarlanan bilgilendirme etkinliklerinde Bakımı Güçlendirme Kanunu gibi önemli yasal yenilikler hakkında bilgi verecek. Ayrıca BMG, bakım destek noktalarında danışmanlık ve bakım sigortasının geliştirilmesiyle ilgili bir model projeyi destekliyor. Bu, 1 Eylül 2015'te başladı ve 36 ay sürmesi planlanıyor. Berlin'in üç ilçesinde, bakım uzmanlarını bakıma muhtaç kişilerle yaptıkları çalışmalarda destekleyecek ve bu kişilerin aile mensuplarını dille ilgili sorunlarda ve kültürel aracılıkla destekleyecek olan on "köprü kurucu" eğitilecek.

Bunun ötesinde devlet tarafından aşağıdaki, AİK çerçevesinde harekete geçirilen projeler gerçekleştirildi ya da gerçekleştirilecek:

BMFSFJ (Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı), gerçekleştirilen durum tespitinin sonuçlarını da dikkate alarak federal düzeyde, İslami AİK derneklerinin düzenlemesiyle, aşağıdaki görevleri yerine getirecek bir koordinasyon ve danışma merkezini teşvik edecek:

1. İslami ve kültürler arası hayır işleriyle ilgili bilgilerin toplanması, hazırlanması ve yayılması (best practice) (broşürler, web siteleri),
2. Hayır işiyle ilgili atölye çalışmalarının organizasyonu, hazırlanması ve ek çalışmalarının yapılması,
3. İslami dernekler ve özel hayır işi çatı dernekleri arasındaki diyalogun teşvik edilmesi için bir "Hayır İşİ Yuvarlak Masasının" koordinasyonu,
4. Müslüman cami cemaatlerine ve hayır kurumlarına danışmanlık yapılması için Almanya çapında bir ağın kurulması.

BAGFW bu merkezin, AİK'deki İslami derneklerin düzenleyiciliğinde kurulmasını destekliyor ve düzenli uzman konsültasyonlarına hazır olduğunu beyan ediyor.

Erlangen İslam ve Avrupa'da Hukuk Merkezi, AİK kaynaklarıyla desteklenen 4 ve 5 Kasım tarihlerinde düzenlenen iki günlük "İslam'da Sosyal Ahlak: İlahiyat düşünceleri, organizasyonla ilgili ihtiyaçlar ve uygulama örnekleri" adlı bir toplantı gerçekleştirdi. Toplantının amacı, geliştirilecek olan İslami sosyal ahlak alanını, gençlik, yaşlılar, fakirlik, aile ve adalet ağırlık noktalarıyla teolojik olarak temellendirmektir. Bu, AİK'de temsil edilen dini derneklerle işbirliği içinde yapıldı. Erlangen-Nürnberg, Frankfurt/Gießen, Münster, Osnabrück ve Tübingen üniversitelerinin İslam ilahiyatı merkezlerinden gelen konuşmacılara, Caritas ve Diakonie bilimi, sosyal pedagoji/sosyal çalışma ve sosyal hukuk alanlarının yanı sıra AİK'deki İslami derneklerin hayır işi çalışma grubundan tartışmacılar eşlik ediyordu.

AİK içinde, İslami cemaatlerin kanaat önderleri için, özel hayır işlerinin AİK içinde ele alınmayan alanlarını, özellikle aile yardımını ele alan bir etkinliğe ihtiyaç olduğu konusunda fikir birliği vardı. Federal İçişleri Bakanlığı buna uygun olarak, Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Gençlik Bakanlığı'nın (BMFSFJ) önerisiyle, 15 Eylül 2015 tarihinde, Berlin'de AİK'de temsil edilen İslami derneklerin cemaatlerinden gelen 50 kadar stajyerle, aile yardımının çeşitli yönleriyle ilgili bir günlük bir atölye çalışması düzenledi.

Etkinlik Almanya'daki aile yardımı sisteminin tanıtılmasından ibaret değildi. Daha çok Müslüman ailelere yönelik başarılı aile yardımı projeleri konusundaki çeşitli

best-practice örnekleriyle ilgili raporlardan ve bunların somut organizasyon gelişimiyle ilgili deneyim alışverişinden, kanaat önderlerinin çalışmaları için çok pratik eylem yaklaşımları ortaya çıktı. Tartışma, var olan onursal çalışmaların önemini ve teşvik olanaklarından daha fazla yararlanma isteğini bir kez daha gösterdi.

İşbirliği ve Katılım Eylem Alanı

Tüm katılımcılar işbirliğinin ve İslami düzenleyicilerin katılım olanaklarının geliştirilmesini hedefliyor. Bu, çocuk ve gençlik gruplarının, gençlere yönelik yardım komisyonlarına ve yaşlı ağlarına dahil edilmesi için de geçerli. Burada bir dizi eyalette, özellikle gençlere yönelik yardım alanında, genişletilmesi gereken işbirlikleri bulunuyor. İslami temsilcilerin konuyla ilgili mevcut kurullara temsilciler gönderebilmesi de önemlidir. Ayrıca uyum ve göç danışma kurulu gibi kurullar ve dinler arası diyalog forumları da hayır işleri konusuyla ilgili tartışmada kullanılmalıdır.

Müslüman aktörler, yapılarını ve çalışma şekillerini özel hayır işi sistemlerine ve düzenleyicilerine uyarlamaya hazır. Bu, İslami organizasyonların daha iyi katılımı için önemli bir önkoşul olarak görülmelidir. Ayrıca İslami düzenleyicilerin yalnızca hedef kitlelere ulaşmak için dahil edilmekle kalmadığı, aynı zamanda etkin işbirliği ortakları olarak muamele gördüğü ve buna uygun olduklarını gösterebilecekleri, eşit düzeyde bir işbirliğine ihtiyaç var.

İşbirliğini derinleştirmek amacıyla, BAGFW'nin davetiyle, 8 Eylül 2015'te özel hayır işlerinin çatı dernekleriyle, AİK'de temsil edilen İslami çatı dernekleri Berlin'de buluştu.

Buluşma, çatı düzeyinde karşılıklı tanışma hedefinin yanında, katılımcıların pozisyonları ve istekleri konusundaki anlayışın derinleştirilmesine ve hangi alanlarda işbirliğine ilgi duyulduğu sorusunun cevaplanmasına da hizmet etti. BAGFW bu bağlamda, teşvik olanaklarıyla ilgili daha fazla bilgi aktarmayı ve İslami organizasyonlar hayır işleriyle ilgili faaliyetlerin seçeneklerini ve yapılarını oluştururken destek sağlamayı teklif ediyor.

İslami organizasyonlar tarafından işbirliğine hazır oldukları vurgulandı, somut olarak cami cemaatlerinde iletişim kurulacak kişileri içeren bir veri bankası oluşturularak BAGFW organizasyonları için bir uzman havuzu sağlanması isteniyor. Toplantıda edinilen bilgiler temelinde hemen yeni bir toplantı organize edilerek olası işbirliklerinin somut olarak nasıl şekillendirileceğinin incelenmesi kararlaştırıldı.

Özellikle belediyeler düzeyinde daha yoğun işbirliği ihtiyacı bulunuyor. Bu alanda, örneğin mevcut gençlik gruplarının Müslüman gençlik organizasyonlarıyla işbirliği yaptığı, böylece uzun vadeli bağlantıların kurulduğu ikili projelerin etkili olduğu görüldü.

Alman Dayanışmacı Hayır İşleri Birliği, BMFSFJ'nin ve NRW eyaletinin desteğiyle, iki şehirde (Köln ve Wuppertal) İslami hayır işi yapılarının kurulmasıyla ilgili, 24 ay süreli bir model proje gerçekleştirecek. Hedef, cami cemaatlerinin hayır işi çalışmalarının geliştirilmesi, yeterli hale getirilmesi ve gerekirse profesyonelleşmesidir. İhtiyaç olduğu ölçüde bakım ve bağımlılık yardımı gibi başka konuların da ele alınması isteniyor. Güçlendirmeye yönelik kavramsal yaklaşıma uygun olarak cami cemaatlerinin mevcut kaynaklarının güçlendirilmesi ve sosyal çalışmaların yerel aktörleriyle bağlantılarının ve tüm katılımcıların kültürler arası açılımının teşvik edilmesi hedefleniyor.

İslami derneklerin katılımını hedefleyen programlar da verimli bir rol oynayabilir. Özellikle Müslüman nüfus oranının düşük olduğu bölgelerde belediyelerde henüz Müslüman yurttaşlara hitap eden seçeneklerin özel ihtiyaç algılamasında eksiklikler var. Federal ya da eyalet programlarında hayır işi alanında Müslümanların ve organizasyonlarının ihtiyaçlarının ve potansiyellerinin daha fazla dikkate alınmasını tavsiye ediyoruz.

Gönüllü Çalışma, Profesyonellik, Yeterlilik Eylem Alanı

İslami dernekler ve bunların cami cemaatlerinin üyeleri, sosyal hizmetlerini büyük ölçüde onursal olarak veriyor. Buradan, bu kişilere mesleki ve organizasyon becerileri açısından mümkün olan en iyi şekilde yeterlilik kazandırma zorluğu ortaya çıkıyor.

Sosyal hizmetlerin geliştirilmesi için ek mesleki yeterliliği olan profesyonel yapılar oluşturmak kaçınılmazdır.

Öte yandan müstakbel sosyal görevlilere de Almanya'daki Müslümanların yaşamının olgularıyla baş edebilecek yeterlilik kazandırılmalıdır. AİK'de, projeye bağlı yeterlilik kazandırma önlemlerinin yanında, özellikle eğitim ve staj dersleri belirlenirken "sosyal çalışmanın" da dikkate alınması gerektiği konusunda fikir birliği vardı.

Birçok eyalet, yüksekokulların eğitimi şekillendirme özgürlüğü saklı kalmak kaydıyla, derslere ekleme yapılması konusuna sıcak yaklaştı. Özellikle, disiplinler arası çokkültürlülük/göç/uyum konularını ve bu bağlamda aynı zamanda İslami hayat konusunu daha yoğun olarak eğitime dahil etme ihtiyacı tarif edildi.

Çeşitli eyaletlerdeki birçok meslek yüksekokulunda ve yüksekokulda İslami hayatın ya da göçün ve kültürler arası ve dinler arası diyalogun ele alınması ilgili bölümlerde seçmeli ders ve kısmen zorunlu ders olarak öngörülüyor. Başka yüksekokullar, İslam teolojisi yetkinliğini dahil ederek bu konu üzerinde çalışıyor. Müstakbel mezunlarına çeşitlilik ve farklılık konusunda nasıl davranacaklarını öğretiyorlar. Yakında ayrıca ilk kez bir Katolik yüksekokulunda, üç yıllık "dinler arası diyalog yetkinliği" adlı bir master programı oluşturulacak. AİK, gelecekte Almanya'daki Müslümanların hayatını daha yoğun olarak dikkate alan ders planları oluşturulurken ya da uyarlanırken, üniversitelerde yeni kurulan İslam ilahiyatı enstitülerinin uygun şekilde dahil edilmesini öneriyor.

AİK ayrıca İslami gençlik derneklerinin profesyonelleşmesine yönelik bir proje öneriyor. Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi (BAMF), bunun için 2016 yılında, konsepti genç Müslümanlarla birlikte hazırlanan bir toplantı düzenleyecek. Etkinliğin hedefi, Müslüman gençlere yönelik çalışma yapan organizasyonların ihtiyaçlarını belirlemek ve bunlar için uygun konseptler hazırlamaktır. Ağırlıklı konular tahminen dernek çalışması, bağış toplamak, proje yönetimi, siyasi eğitim ve bölgesel ve bölgeler üstü yapılara katılım olacaktır. Toplantıdan sonra katılımcı aktörler somutlaştırılan ihtiyaçlar için uygun önlemleri, örneğin ağ

oluşturma etkinliklerini, eğitimleri ya da proje ihalelerini hayata geçirecek. Koçluk ya da akıl hocalığı projelerinin de etkinliği geçmişte kanıtlandı. Örneğin BAMF tarafından teşvik edilen, Protestan Gençlik Derneği tarafından Alevi Gençlik Derneği'ne koçluk yapılması bunlardan biri ve gelecekte de bu gibi projelerin tasarlanması gerekir. Bu projeler katılımcılara yeterliliğin dışında uzun vadeli bağlantılar ve bir ağ oluşturma olanağı sunuyor.

Eylem Alanı Finansman

Hayır işi seçeneklerinin İslami düzenleyicilerinin düzenli finansmanlara ya da düzenli teşviklere dahil edilmesi, Almanya'da İslami hayır işlerinin kurumsallaşması için ana konulardan biridir. Ancak bu şekilde uzun vadede İslami düzenleyicilerin sosyal alana eşit katılımı mümkün olacaktır.

Bununla birlikte yeni, bu durumda Müslüman düzenleyicilerin düzenli teşvike dahil edilmesi, mevcut kaynakların eşzamanlı olarak artmaması durumunda, var olan düzenleyicilerle rekabet durumlarını ortaya çıkması anlamına gelebilir. Teşvik kaynağı sağlayanları, kısıtlı kaynakla nkoşulları sağlayan yeni düzenleyicilerin de düzenli teşvik çerçevesinde nasıl dikkate alınabileceği ya da geçici olarak hangi ek teşvik olanaklarının (rneğin göçmen organizasyonlarının özel teşviki) bulunduğu meselesini ele almaya çağırıyoruz.

Prensip olarak, yasal koşullar yerine getiriliyorsa, düzenli finansmanlara dahil edilmek mümkündür. Örneğin gençlere yönelik yardım konusunda özel düzenleyici olarak tanınan Müslüman organizasyonları řu anda düzenli teşviklere kabul edilebilir ya da ediliyor.

Buna ek olarak, mevcut teşvik programlarının var olan kurullarda ve ağlarda yer alan İslami organizasyonlara erkenden tanıtılması yararlı olacaktır. Ancak buna ek olarak, İslami organizasyonları proje ihalelerine katılabilecek ya da düzenli teşvike dahil edilebilecek duruma getirmek için yeterlilik ve profesyonelleşme önlemleri gerekiyor.

Müslüman düzenleyicilerin belediye düzeyinde dikkate alınma oranının iyileştirilmesi, somut projelerle bağlantılı olarak bölgedeki kişilerle ve

organizasyonla birlikte yapılmalıdır. İslami organizasyonların mevcut (yerel) ağlara şimdiden katılması bu süreci kolaylaştıracaktır. Öte yandan bu, her iki tarafta da iyi bir bilgi akışı gerektiriyor.

3. Vizyon

AİK, diyalog forumu olarak federal düzeyde deneyim alışverişini teşvik ediyor ve bundan yola çıkarak pratik tavsiyeler hazırlıyor ya da önlemler başlatıyor. Ancak AİK'nin sonuçları, kurum olarak AİK'nin kendisi tarafından değil, ilgili üyeleri ve diğer aktörler tarafından hayata geçirilecektir.

AİK, elindeki sonuçlarla Almanya'daki İslami hayır işlerinin kurumsallaşması açısından önemli bir hareket noktası belirliyor. Bu, AİK'nin kurullarında bulunan, ilgili uzman aktörlerin yapıcı işbirliği sayesinde mümkün oldu. Bu aktörler BMFSFJ, BMG ve federal hükümet düzeyinde göç, mülteci ve uyum görevlisi, eyaletler ve belediyeler düzeyinde yetkili bakanlıklar ve idari birimler, AİK'ye katkıda bulunan İslami çatı derneklerinin yanı sıra katkıda bulunan özel hayır işi dernekleri ve organizasyonlarıdır. AİK'nin hayır işi konusuyla ilgili tavsiyelerinin ve önlemlerinin bundan sonraki uygulaması da bunların elindedir.

AİK gelecekte farklı bir yapıda yeni konulara yönelecektir. Aynı zamanda örneğin daha önce ele alınan, İslami teolojinin kurumsallaştırılması ya da İslam dini dersinin başlatılması konularında olduğu gibi, uygun zamanda uygulama konusunda bilgi alacak ve sürece refakat etmeyi sürdürecektir.